

та на монаха. А ималъ Зарко много хубавъ гласъ, като запѣвалъ, всички въ църквата го слушали прихласнати и ублажавали майка му, задето е родила такова чедо. При църквата имало висока камбанария, кой знае какъ оставена отъ турцитѣ. На върха ѝ подъсводестъ куполъ, покритъ съ тенекия, било окачено дървено клепало, което пакъ Зарко биелъ съ дървено чукало. Зарко така хубаво удрялъ, че клепалото сѣкашъ пѣло.

Турцитѣ жестоко измъчвали българитѣ. Често тѣ идвали въ селото на голѣми групи, въоръжени до зъби, настанявали се по къщитѣ и карали населението да ги гощава съ най-хубави гостби, биели, дори убивали по нѣколко души, за да всѣватъ страхъ въ поробенитѣ българи. А когато си отивали, завличали всичко, което имъ харесало. Отвлечали и малки хубави момчета, за да ги потурчватъ

Зарко билъ любимецъ на цѣлото село. И когато се чуело, че идватъ турци, всички бързали да скриятъ най-напредъ Зарка, да не го видятъ турцитѣ, да не го отвлѣкатъ на нѣкъде. Кой ще имъ дума тогава умни приказки, кой ще имъ пѣе сладко въ църква и кой ще бие клепалото.

Много търпѣли тогава бъл-

гаритѣ, но имало и такива буйни момци, които не можели да гледатъ, какъ турцитѣ измъчвали беззащитнитѣ имъ бащи и майки, купували си тайно пушки и забѣгвали по гори и балкани. Тамъ се събирали на чети подъ командата на юначенъ войвода и често нападали турцитѣ и ги убивали заради тѣхната жестокостъ. Въ балкана, близо до Зарковото село се криела четата на Мирко войвода. Не смѣлъ вече турчинъ да замръкне изъ полето, не се решавали лесно да нападатъ и селата по оня край.

Но единъ день до селото стигна страшна вестъ — идвала дива орда на свирепи кърджалии. Изтрѣпнали всички селяни и почнали да дирятъ скривалища. Едни успѣли да забѣгнатъ по горитѣ, а които останали въ селото, скрили се изъ мази и по тавани. Кърджалиитѣ съ дивии викове нападнали селото, започнали да палятъ къщитѣ, да грабятъ и убиватъ мъже, жени и деца, които бѣгали отъ своитѣ горящи къщи. Затрещѣлъ въздухътъ отъ гърмежи и писъци.

Това било заранѣта на пролѣтенъ недѣленъ день. Когато дошла вестъта за кърджалии, Зарко отивалъ къмъ църквата. Той избързалъ и се вмъкналъ въ камбанарията, залостилъ вратата и се притаилъ. Съ сви-